

DOLGOZÓK LAPJA

1988. július 4.,
HÉTFŐAZ MSZMP
KOMÁROM MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJAXLIII. évf., 158. szám
Ára: 1,80 forint

A moszkvai út előtt

Grósz Károly párbeszéde vállalati vezetőkkel

Grósz Károly, az MSZMP főtitkára, a Minisztertanács elnöke szombaton a Parlamentben megbeszélést tartott a magyar-szovjet gazdasági és műszaki együttműködésben leginkább érdekelt vállalatok vezetőivel. A tanácskozáson részt vett Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, kereskedelmi miniszter is.

Grósz Károly bevezetőben hangsúlyozta, hogy közelgő moszkvai látogatása, valamint a KGST prágai ülészaka előtt azért hívták beszélgetésre a szovjet partnerekkel leggyakrabban együttműködő magyar vállalatok vezetőit, hogy a tapasztalatok közös értékelésével sikerüljön reális képet kialakítani a jelenlegi kapcsolatokról tartalmáról, fő irányiról.

Rövid vitaindítójában Marjai József hangsúlyozta: a szovjet piac változatlanul rendkívül jelentős a magyar gazdaság számára. A gazdasági árucseré eredményességét népgazdasági szinten itt is javítani kell, s e folyamatot befolyásolja néhány, a napjainkban jellemző sajátosság. Hazánkban és a KGST-országok mindegyikében gyors átalakulás zajlik, s bár az ebben rejlik konkrét előnyököt még nem lehet felmérni, fontos, hogy a kapcsolatok minden szférájában folyamatos legyen az együttműködés. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a partnerországok is egyensúlyproblémákkal küszködnek, és ugyancsak a mai helyzet jellegzetessége, hogy a cserearányok a jelenlegi időszakban folyamatosan a mi javunkra változnak. Ez egyben azt is jelenti, hogy a szocialista országokkal — különösen a Szovjetunióval

— való kétoldalú elszámolásunkban egyre nagyobb magyar aktívum keletkezik. Nyilvánvaló, hogy ez az aktívum ellentételezés nélküli exportszállításokkal nem növelhető, tehát **letételezés újabb és újabb szovjet importlehetőségek felkutatása.**

Marjai József aláhúzza, hogy az egyre növekvő magyar aktívum okozta problémák nem az export csökkentésével, hanem az import növelésével szeretnék megoldani. Annál is inkább, mert népgazdasági kötelezettségeink teljesítése — a lekötött kontingensben szereplő export kiszállítása — rendkívül fontos. Elsődleges érdekünk továbbá, hogy minden módon javítsuk szovjet partnereink szállítási készségét, a magyar vállalatok pedig mérjék fel a szovjet kínálatot, ismerjék meg azokat az árakat — főként gépipari termékeket —, amelyeket a szovjet partnerek szállítani tudnának.

Bár a tárgyalások arra irányulnak, hogy a magyar export lehetőleg ne csökkenjen, ez egyes területeken mégis bekövetkezhet. Ebben az esetben a kevésbé gazdaságos termékek kivételéről kell lemondani.

Marjai József elmondta, hogy az importlehetőségek bővítésére szervezetet hoztak létre, amely folyamatos kapcsolatban van a Szovjetunió ágazati minisztériumaival, valamint a köztársasági irányító szervekkel. Az érintett magyar vállalatokhoz már eljuttatták az árulást, amely az új importlehetőségeket tartalmazza. A napokban kapjuk meg a hozzájárulást a szovjet kormánytól ahhoz, hogy Kijevben, Leningrádban és Tbiliszi-ben alkirendeltséget

létesítsünk, ami módot ad arra, hogy három jelentős térség vállalatainak esetleges kapacitásairól tájékozódjunk. A köztársaságok önálló külkereskedelmi vállalatai megalakulóban vannak, s mozgási lehetőségeink szempontjából rendkívül fontos, hogy a Szovjetunióban a gyakorlatban hogyan mennek végbe azok a változások, amelyek az elhatározás szintjén már megtörténtek, azonban érvényesítésük a mechanizmus, a szervezet rugalmatlansága miatt még várat magára. Ebben az időszakban nagy jelentősége lehet a **barter-üzleteknek**, ezért a magyar szabályozás változott: **vállalataink — költségvetési támogatás nélkül — érdekelttéllel voltak az ilyen jellegű import növelésében.** Egyébként a közvetlen vállalati kapcsolatokra államközi szerződés ad lehetőséget.

Végezetül a miniszterelnök-helyettes hangsúlyozta, hogy a júliusi központi bizottsági ülésen vitájták majd meg a jövő évi terv előkészítésének, kialakításának fő irányelveit, ezért a hónap második ülésén gyorsul majd fel a jövő évi szabályozás kialakításának folyamata.

Grósz Károly ehhez kapcsolódóan megjegyezte: az Országgyűlés ülésén az elhangzottakból azt a koncepciót lehetett levonni, hogy a **képviselők határozottabb, markánsabb változásokat hordozó tervet kívánunk.**

— A kormány készen áll arra, hogy határozottabb legyen, igazodjon a parlament követelményekhez, de az ország-világ előtt számot kell vetni, hogy a megfogalmazott igény kielégítésének társadalmi, gazdaság-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Közös szakmai napok

Emlékezetes hétvége

Im már hagyományosnak tekinthető, hogy a Helyiipari és Városgazdasági Dolgozók Szakszervezete megyei titkárságai közös szakszervezeti napokat rendeztek. A július elsején és másodikon megtartott kétnapos eseménynek a tatai edzőtábor, illetve az Építők parkja adott otthont.

Az első napon a két szakszervezet legkiválóbb sportolói mérték össze tudásukat, ügyességüket, fűrészüket, kispályás fociban, kézilabdában, sakkban, teniszben, pingpongból. Az eredményhirdetésnél legtöbbször a HVDSZ sportolói léphettek a képzeltbeli dobogó legfelső fokára. Azért a közalkalmazott sportolók sem maradtak érem nélkül. Az összesített eredmények alapján a HVDSZ nyerte meg idén is — immár harmadszor — a kupát, s így végleg vitánie teheti.

A sportversenyek utáni ünnepi ülést Kiss Ernő, a HVDSZ megyei titkára nyitotta meg. Köszöntötte a résztvevőket, köztük Vámos Sándort, a megyei pártbizottság titkárát, Szabó Endrét, a Közalkalmazottak Szakszervezetének főtitkárát, Varga Gyulát, a megyei tanács elnökét, Papp Sándort, a tatai pártbizottság első titkárát, Sárközy Gézá, a Tatabányai Városi Tanács elnökét,

majd Szabó Endrét, a Közalkalmazottak Szakszervezete főtitkárának adta át a szót. Beszédében méltatta a hagyományos és közkezdelt közös szakmai napokat, majd a mozgalom időszerű kérdéseiről szövelt. Egyebek mellett a szakszervezetek halaszthatatlan megújulásáról, az érdekképviselői artikuláltabb kifejezéséről, az aktivisták mindennapi teendőiről.

Az ünnepi beszéd után a mozgalomban végzett eredmények munkájáért számos aktivista vehetett át elismerő kitüntetést, oklevelet.

A rendezvénysorozat második napon a tatai Építők parkjában folytatódott, családi nap jegyében. A nagyszülőktől az unokáig mindenki találhatott szája ízének való elfoglaltságot, kikapcsolódást, Volt, divatbemutató, szórakoztató műsor gyerekeknek, felnőtteknek, kirakodóvásár. A színes, jól szervezett programok sokakat késő délutánig elszórakoztattak. A résztvevőknek sokáig emlékezetes marad ez a hétvége.

Szabó Endrével, az ez alkalomból készített interjú egy későbbi lapszámunkban közöljük.

Tóth Erika

A nemzet tudat ápolásának szellemében

Köszöntjük a XVI. Országos Honismereti Akadémia résztvevőit

Egyhetes rendezvénysorozat megyénkben

HONISMERET. Nehéz volna számba venni, hányfajta képzet tapad e fogalomhoz. Azt talán könnyebb, hányféle címkével illeték akárcsak történelmi közel-múltunk legutolsó évtizedeiben is. Honismeret. Miben ragadjuk meg lényegét? Egyszerű ismerethalmaz lenne csupán? Léte eddigi szakaszaiban sem rekedhetett meg soha ezen a szinten. Mindig is több volt annál, egy nemzet öntudatra ébredése, az „elkülönülés másoktól és az együvértartozás másokkal” egysége. Eszméletlen áramlat, amelynek gyökerei a szabadság és függetlenség jelszavaival fémjelzett tömegmozgalmak fellángolásának évszázadokból előtti időszaikából erednek. Még akkor is, ha azokat inkább ösztönös, mintsem tudatos törekvések indították el.

Honismeret. Onnőn múltunk, s egyben jelenünk vállalása is. Ma sem lehet más: mozgalom. Mozgalom kisebb-nagyobb közösségek vállalása arra, hogy társadalmunk, államunk, népünk és nemzetünk politikai, kulturális, gazdasági örökségét, jelenkori történelmüket mind szélesebb körben tudatosítsuk. Hogy egy világ előtt vállaljuk magyarságunkat, hogy egy világ vállaljon minket.

Amikor a társadalmi-politikai feltételek megérették rá, mód nyílt arra is, hogy a honismereti mozgalom is megjelenhessen közéletünk színterén. Először csak félszen, mégis belső igényből, egyfajta történelmi felismerésből fakadó, tapogatózó kezdeményezésként. Szűk

körben, kisközösségi szinten. Alkotóműhelyekben, egyetem, főiskolai katedrák körében, a könyvtárak, múzeumok csendjében. Aztán az önszerveződés nagyszerű példájaként mind szélesebb körben, egyre többeket magával ragadva, migem elkerülhetetlenné vált szakosodása, ágazatokra válása. Annak függvényében, hogyan mélyülhetett el a múlttól és jelenről szerzhető ismeret, s annak, miként nyílnak meg képzeletbeli és valódi zsilipek e téren.

A csaknem másfél évtizednyi szárnypróbálgatás után a hetvenes évek elejéig kellett arra várni, hogy a mozgalom elkötelezett hívei országos plénumon is kicserélhessék nézeteiket, tapasztalataikat. Így született meg az Országos Honismereti Akadémia megrendezésének igénye és ötlete is. Kik is rendezhették volna elsőként az évente zászolt bontó egyhetes táborokat? Természetesen azok, akik a legkiválóbbaknak mutatkoztak annak előtte is: Pécs, Nyíregyháza, Győr, Szeged, s még sorolhatnánk az otthont adó városok nevét. Mit is tárgyaltak volna a résztvevők? Magától értetődően a legaktuálisabb, s a mozgalom által felvállalt témaköröket: műemlékvédelem és a nemzetiségek helyzete, az aprófalvak kutatásának tapasztalatai, s az agrár-szociográfia eredményei, munkásszozgalm-történet és életmódkutatás, hogy csak az első kísérleteket említsük.

A mozgalom kiterelése sedett, s megtalálta helyét a Hazafias Népfront keretei-

ben. Sorra alakultak a honismereti bizottságok, s a közelmúltban az ilyen jellegű szerveződött egyesületek, Természetesen megyékben is. Honismereti bizottságaink már többször felhívták magukat mások figyelmét. Legutóbb például a könyvtári hét esztergomi rendezvénysorozatán, ahol főként a honismereti mozgalom és a könyvtárak kapcsolata volt az előadások, korreferátumok középpontjában.

MA KEZDI MUNKAJÁT a XVI. Országos Honismereti Akadémia megyénkben, tatai székhellyel. Csaknem száznyolcvan vendéget várnak a rendezők a két KISZ-iskolára az ország legkülönbözőbb tájairól, a legkülönbözőbb foglalkozási ágak képviselőiben. Az előttünk álló héten elsősorban a történelmi emlékhelyekről s a honismereti mozgalom kapcsolatáról esik majd a legtöbb szó, ám természetesen úgy, hogy a résztvevők átfogó képet kapjanak megyénkről, történelmi múltunkról, s arról, miként sáfárkodunk országos jelentőségű emlékeinkkel. A rendezők mellett választottak a rendezvény mottójául egy Kölcsey-idézetet: „Minden nemzet, amely elmúlt kora emlékezetét semmivé teszi, vagy semmivé tenni hagyja, saját nemzeti létét gyilkolja meg...” S lehet-e napjainkban bármi más aktuálisabb üzenet? Aligha. Kölcseyvel kívánunk mi is minden résztvevőnek és érdeklődőnek jó munkát!

K. B.

Csengetés után...

Megválaszolatlan kérdések

Befejezte, pontosabban egy időre abba hagyta munkáját az Országgyűlés. Abba hagyta, hiszen még a háromnapos ülés penteki bezárástól is számtalan nyitott kérdés maradt, számtalan úgy maradt elintézetlenül. A függőben hagyott kérdések egy részére az őszi ülészakkon kell az illetékeseknek válaszolniuk, néhány teendő adágra kell elvégezniük. S anélkül, hogy elébe vágnánk a későbbi ülészakkon várható történéseknek: akkorra még több lesz az országosan elintézendő ügyünk, egyre több kérdésre vár választ a közvélemény is.

Az már az ülészak első napján is bebizonyosodott: a képviselők legtöbbje, ha nem is véglegesen, és főleg nem is megfélelmezhetően, de mindenképpen egyértelmű választokat vár. Minden kérdésre. A saját maga által megfogalmazottakra ugyanúgy, mint az ország függőben lévő gondjainak megoldási útjait kutatókra is. Józán megfontolással, aggodó türelmetlenséggel fagadtak ezek az igények, akár a tavalyi költségvetés alakulása, akár az ipari szerkezetátalakítással összefüggő miniszteri beszámoló feletti vitára gondolunk.

Személyi kérdések. Tapasztalhatóvá, kézzelfoghatóan követhetővé vált az országos párttervezleten megindult folyamat, amelynek eredményeként újabb és újabb személyek lépnek be a politikai felső vezetés körébe. Olyanok, akik szem-

léletüknél fogva, eddig végzett munkájuk alapján alkalmasnak látszanak országépítő törekvéseink számtalan nehézségének csillapítására. Más is bebizonyosodott azonban: még élnek régi, s mostanság annyit bíráltnak reflexeink a kádernemzedékben is. Mert mire is gondolhatott volna, aki végigkísérte a személyi döntések folyamatát? A váratlanul felszólaló, javaslattevő képviselők nem az ismert jelölt ellen, hanem a választási lehetőség érdekében, a parlamenti demokrácia szélesítésének érdekében vetették fel aggályukat. Azt az alulról felfelé gazdagodó építkezési módot hiányolták, amelyek oly sokan szószólói már.

Más: költségvetésünk tavalyi mérlege, iparunk szerkezet-átalakításának egyre sürgetőbb gondjai. Maga a vitatott témakör is indukálta, hogy ismételtlen előkerüljenek régi, s hosszú ideje megoldatlan gondjaink. Am ezúttal másképpen, mint divat volt eddig: nem a vádló multidézés, nem a naiv alattvalói óhaj hangnemében. A reálisan számba vevő, a konkrét tényekre támaszkodó, az egyértelmű döntést sürgető hangszínt jellemezte a felszólalásokat. Hogy megválaszolatlan kérdések így is maradtak? Nem is lehetett más-ként. De, mint az ülés három napjának hangulatából kicsengett, egyre több kérdésre lesz válasz.

Kovács Béla